

LEDERFORUM

NR. 3/2018 – 16. ÅRGANG. LEDERBLAD FOR KFUK-KFUM-SPEIDERNE. KMSPEIDER.NO

TEMANUMMER

SAMFUNNS- ENGASJEMENT

SPEIDING FOR ALLE: Vi må jobbe for inkludering. **GLOBALAKSJONEN:** Alle mennesker er fredsskapere. **ANDAKTEN:** Vi er alle Guds barn. **MAKALAUST INKLUDERENDE:** Brønnøysundspeiderne forandrer både lokalsamfunnet og organisasjonen. **QUIZ:** Samfunnsengasjement spesial. **INNLEGG:** #Metoo – også her?

3 LEVENDE SAMFUNNSENKASJEMENT

Leder

4 – VI MÅ JOBBE FOR INKLUDERING

Han har fått hatmeldinger på Facebook for legningen sin. Men nå jobber Tov Eirik Flatin (22) for at #speidingforalle skal leve videre i KFUK-KFUM-speiderne.

8 GLOBALAKSJONEN: ALLE MENNESKER ER FREDSSKAPERE

I dag er Modi Enosa Mbaraza generalsekretær i en kvinneorganisasjon som blir lyttet til. For bare 20 år siden kunne ikke situasjonen vært mer annerledes.

10 LANDSSTYRET HAR ORDET

Landssjef Gunvor Meling og viselandssjef Sindre Nesse skriver om å skape trygge fellesskap i Landsstyret har ordet.

10 GENERALSEKRETÆRENS HJØRNE

Generalsekretær Svein Olav Ekvik skriver om fellesskapets styrke i Generalsekretærens hjørne.

11 VI ER ALLE GUDS BARN

Andakten er skrevet av Anders Møller-Stray.

12 ROVERSIDENE

Et tilbakeblikk på roverprogrammet på Futura.

14 FORBUNDSNYTT

Store og små nyheter fra organisasjonen.

16 QUIZ – SAMFUNNSENKASJEMENT SPESIAL

Frisk opp dine speiderkunnskaper med lederforums speiderquiz.

17 KRONIKK: #METOO – OGSÅ HER?

Innlegg av Maria Gran fra Inderøy KFUK-KFUM-speidere.

18 MAKALAUST INKLUDERENDE

I over 20 år har «De Makalause» i Brønnøysund drevet speiderarbeid for de med forskjellige funksjonsnedsettelser. Det har vært viktig for de som er med i patruljen, men har også satt spor i hele lokalsamfunnet.

20 TIL SKOGS MED 700 POTENSIELLE SPEIDERE!

Åssiden KFUK-KFUM-speidere slår to fluer i en smekk når de både rekrutterer og gir noe tilbake til lokalsamfunnet. I vår arrangerte de speiderdager for over 700 skolebarn!

22 MITT FJELL

Bente Pernilla Høye forteller om sitt fjell – Adalsborgen.

24 ARRANGEMENTSINFO

Aktuelle arrangementer.

I dette bladet skal vi se nærmere på dette engasjementet, og hvordan vi både utad og innad engasjerer oss for å påvirke lokalt og globalt.

Levende samfunnsengasjement

I DENNE UTGAVEN av Lederforum er temaet samfunnsengasjement. «Som KFUK-KFUM-speidere engasjerer vi oss i det samfunnet vi lever i og deltar aktivt for å påvirke lokalt og globalt» heter det i strategien vi jobber etter. Selv om strategien vår snart skal revideres, så ligger de fem verdiene fast: kristen tro, fellesskap, personlig utvikling, friluftsliv og samfunnsengasjement.

PÅ LANDSLEIREN i sommer ble Globalaksjonen 2018–2019 sparket i gang med en enorm deltagelse og engasjement. Et «oppfinnertorg» stappfullt med aktiviteter samlet inn penger til vår søsterorganisasjon Sør-Sudan KFUK, og etterpå deltok 708 speidere og ledere på global-løp. Det var så mange at registreringen av løpere brøt sammen, og deltagerne måtte fordeles på to løyper for at alle skulle få plass til å løpe! Det illustrerer godt styrken i samfunnsengasjementet og om-tanken for andre som er gjennomgående i vår organisasjon. I dette bladet skal vi se nærmere på dette engasjementet, og hvordan vi både utad og innad engasjerer oss for å påvirke lokalt og globalt.

DU FÅR BLANT ANNET møte Tov som arrangerte pride-markering på landsleir, og som utfordrer organisasjonen på at inkludering ikke går av seg selv. Du får møte Modi Enosa Mbaraza som startet KFUK i Sør-Sudan for å forandre samfunnet hun selv levde og opplevde urettferdigheten i. Du kan lese om Åssiden KFUK-KFUM-speidere som har arrangert friluftsdager for over 700 elever på lokalskolene, og vi møter «De Makalause» fra Brønnøysund som gjennom sin grenseløse inkludering forandrer både lokalsamfunnet sitt, organisasjonen vår og menneskene rundt seg.

DETTE ER BARE NOEN av en lang rekke med historier som kunne vært fortalt om hvordan speidere i vår organisasjon engasjerer seg, og er villige til å ta ansvar for andre enn seg selv. Det er en levende tradisjon med linjer helt tilbake til Baden-Powells «Scouting for boys» fra 1908: «A scout's duty is to be useful and to help others.»

Geir
REDAKTØR AV
LEDERFORUM

Nr. 3/2018
16. årgang
Lederblad for Norges KFUK-KFUM-speidere

Redaktør:
Geir Storli Jensen / gsj@kmspeider.no

Redaksjonskomité:
Katrine Andersen

Utgiver:
Norges KFUK-KFUM-speidere
Postboks 6810 St. Olavs plass
0130 OSLO
Tlf: 22 99 15 50
post@kmspeider.no
kmspeider.no
facebook.com/kmspeider

Org.nr: 971.274.018
Bankgiro: 3000.16.88487

Landssjef: Gunvor Meling
Generalsekretær: Svein Olav Ekvik
Layout: Helene Moe Slinning / strokdesign.no
Trykk: 07 Gruppen AS
Forsidefoto: Håkon Kristoffersen
Opplag: 4050

Lederforum er
trykket på miljø-
vennlig papir.

– VI MÅ JOBBE FOR INKLUDERING

Han har fått hatmeldinger på Facebook for legningen sin. Men nå jobber Tov Eirik Flatin (22) for at #speidingforalle skal leve videre i KFUK-KFUM-speiderne.

– **FUTURA HANDLER OM** fremtidsplaneten Futura, og om å tenke framover. Juli er jo pride-måned for hele verden, og jeg tenkte at det var på tide at vår speiderorganisasjon også ble med på regnbuebølgen, sier Tov Eirik Flatin til Lederforum.

Han har akkurat arrangert fest med #speidingforalle som tema på landsleiren Futura2018. I et døgn har han bakt kake i forskjellige farger og pyntet med fargerik glasur. De har lagt klart banner og delt ut t-skjorter. Nå har han nettopp vært med på å rulle ut et 12 kvadratmeter stort banner med KFUK-KFUM-speidernes logo trykket på regnbueflagget. Til enorm jubel og glede blant folk.

– Jeg synes vi måtte gjøre noe ut av det, og vise at vi er synlige, enten vi er åpne eller lukkede om vår legning. Jeg spurte

forbundskontoret om å få til et banner, så fikk vi dette. Det er jo fantastisk, sier Tov.

FORBUNDET FIKK økonomisk støtte fra LNU, Landsrådet for barne- og ungdomsorganisasjoner. Da ble det ikke bare banner, men også skikkelig kakefest, med besøk både av Skeiv ungdom og tale fra landssjefen i Norges KFUK-KFUM-speidere.

For det er ikke bare enkelt å være annerledes. Tov har vært åpen om hvem han er. Det har han fått høre.

– Jeg har fått private meldinger på Facebook om at jeg som er skeiv ikke kan være med i en kristen organisasjon, at jeg ikke hører hjemme der, sier han.

For Tov har det likevel hatt liten betydning.

– Jeg har hatt mange rundt meg som støtter meg, sier han.

Han er 22 år gammel og har vært med i speideren siden 2003. I hans gruppe i Kongsberg har det aldri vært noe tvil om at han skal få være den han er. For både både rovere og ledere har legning aldri vært noe tema, og han har fått god støtte. Men slik har det ikke vært for alle i speideren.

– **UNNSKYLD TIL DEM** som ikke har følt seg velkomne i KFUK-KFUM-speiderne, sa landsjef Gunvor Meling i sin tale under festen. Hun understreket at KFUK-KFUM-speidere er for alle som er annerledes, enten de er skeive, har en annen kjønnsidentitet eller har andre begrensninger som gjør at de ikke er som alle andre. Hun sa også unnskyld for at organisasjonen ikke har vært åpen og inkluderende nok for denne gruppa tidligere.

– *Hva synes du om dette?*

– Organisasjonen har endret seg en del, og

Jeg tenker det er lurt å
invitere til fellesskap, å si
at her er det plass til alle.

det er forskjellig i hvilken grad det har vært åpenhet. Men det har ikke vært så synlig fra forbundets side, bortsett fra bildet på Facebook. Jeg ønsket at de skulle få til noe mer, sier Tov.

HAN INNSER LIKEVEL at det må gjøres noe med holdninger til folk, men at en kan ikke bestemme hva folk skal mene.

– Det er opp til hver enkelt hvordan de ser på skeive, folk må gjøre det de synes er naturlig selv. Men det er nok veldig forskjellig hvordan vi blir mottatt. De som føler på det, føler seg litt annerledes. Noen føler seg veldig godt mottatt og mer hjemme i organisasjonen, slik som jeg, sier han.

– *Hvordan mener du at vi ledere skal opptre i møte med speidere som er skeive eller på andre måter annerledes?*

– Det er jo situasjonsbestemt, og dermed ingen fasit for hvordan en kan gjøre det. Men jeg tenker det er lurt å invitere til fellesskap, å si at her er det plass til alle, sier han.

Tov mener at dersom speideren ønsker å snakke om det i gruppa, så bør det være tid og rom til å ta den samtalen med lederen sin. Dersom speideren ikke ønsker å snakke om det, så bør det også være mulig. Han sier at det også bør kunne legges til rette for at det er andre som speideren kan få råd fra om han ønsker.

REGNBUEFLAGG OG PRIDE-FEST. Hvordan tenker du at KFUK-KFUM-speiderne kan ta dette videre?

– Det bør jo ikke stoppe her. Jeg tenker at det bør tas inn i strategien i organisasjonen. Da trenger en kanskje ikke jobbe så mye med det. Det vil kanskje også være med å bryte ned fordommer som finnes, sier Tov.

Han ser for seg at det kunne vært en egen økt i for eksempel lederkurs, som omhandler inkludering og at vi er en organisasjon for alle.

– Det gjelder på alle områder, ikke bare legning og kjønnsidentitet, sier Tov.

For de som er annerledes, er jo ikke det.

– Vi er jo som alle andre speidere, sier han.

Foto: Lars T. Røraas

Foto: Håkon Kristoffersen

Foto: Audun Berdal

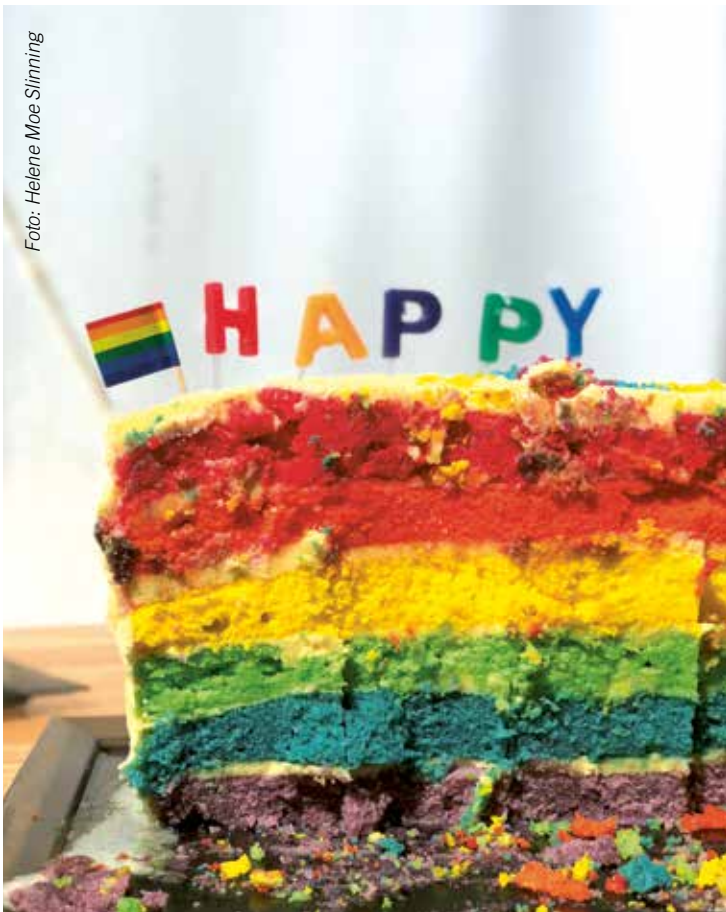

Foto: Helene Moe Slimning

Foto: Othelle Weisner

I dag er Modi Enosa Mbaraza generalsekretær i en kvinneorganisasjon som blir lyttet til. For bare 20 år siden kunne ikke situasjonen vært mer annerledes.

ALLE MENNESKER ER FREDSSKAPERE

TEKST > Geir Storli Jensen & Bente Pernilla Høye //

FOTO > Katrine Andersen //

Sør-Sudan har vært rammet av krig så lenge folk kan huske. Krigen fra 1983 til 2005 resulterte i at Sør-Sudan ble en egen stat. Men siden 2013 har den unge staten igjen vært herjet av borgerkrig og konflikt.

Modi Enosa Mbaranza vokste opp i fattige kår i Yambio i Sør-Sudan. Hun måtte gifte seg tidlig, og bare ett år senere måtte hun flykte til Kongo på grunn av krigen. Svigerfamilien hennes der behandlet henne dårlig, og nå som hun var borte fra familien var det ingen til å forsvare henne.

– Jeg måtte jobbe nesten som en slave, og ble fortalt at min eneste jobb var å føde barn, forteller hun til Lederforum. Til slutt flyktet hun nok en gang, gjennom jungel og villmark, tilbake til Sør-Sudan.

– Tilbake i landet mitt oppdaget jeg at kvinner ble behandlet enda dårligere enn jeg

selv hadde blitt. Jeg bestemte meg for at jeg måtte gjøre noe med det.

Modi samlet noen kvinner i Yambio, og sammen klarte de å skape både inntekter og fellesskap for seg selv.

– Vi oppdaget at vi både kunne tjene penger og få bestemme over egne liv når vi organiserte oss, forteller hun. – Denne gruppen av kvinner ble begynnelsen på det som i dag er Sør-Sudan KFUK.

FRED SKAPES NEDENIFRA

I dag har organisasjonen 1500 medlemmer i en rekke byer og grupper. Sammen forandrer de samfunn, skaper likestilling og arbeider for fred.

Mange forbinder fredsarbeid med politikere og storpolitikk. For Modi og Sør-Sudan KFUK er alle fredsskapere.

– Fred kommer innenfra. Det vil ikke bli fred i Sør-Sudan før menneskene som bor her har fred i hjertene sine, forklarer hun. – Derfor er det så ufattelig viktig å jobbe med barna, og med ungdommene.

Barn og ungdom i Sør-Sudan har opplevd ting de ikke engang burde se på TV. Både voksne og barn sliter med sykdom, angst og vonde følelser på grunn av det de har vært gjennom. Som regel kommer barn og unge bakerst i køen for den hjelpen som er å få. Mange barn har heller ikke gått på skole, fordi de har måttet flykte fra hjemmene sine.

Sør-Sudan KFUK jobber for å gi disse en plass i samfunnet, hjelp til å leve med de vonde opplevelsene, og en rolle i å skape fred. Dette gjør de på mange forskjellige måter.

SKOLE:

Med hjelp fra KFUK-KFUM-bevegelsen har Sør-Sudan KFUK bygget en skole. Her får barn og unge mulighet til gratis utdanning. Det er viktig at generasjonen som skal bygge opp landet har utdanning og kunnskap.

RÅDGIVNING:

På rådgivningssentrene til KFUK får folk hjelp til å bearbeide opplevelsene sine. De får snakke med trente rådgivere som forstår dem, og lærer dem enkle teknikker for å kunne leve med stress, angst og traumer. Flere sentre tilbyr familierterapi.

KUNSTTERAPI:

I Kyriandongo flyktningeleir i Uganda jobber KFUK med flyktninger fra Sør-Sudan. Her bruker de tegning og maling som verktøy for å hjelpe barn til å fortelle om det vonde og vanskelige de har opplevd

MØTEPLASSER:

Gjennom idrett og musikk når de ut til barn og unge på en annerledes måte, og skaper en plattform hvor de kan føle seg hjemme. KFUK ønsker å gi deltakerne et pusterom i en vanskelig hverdag, hvor de kan komme sammen og ha det gøy. Gjennom ungdomsgruppene får ungdom troen på seg selv. De får opplæring i demokratiske rettigheter, ikke voldelige virkemidler i kampen for fred og tilbud om å bli med i spare- og investeringsgrupper.

For Modi er barn og unge de aller viktigste for å skape fred.

– Det er de som skal bygge opp igjen Sør-Sudan, forklarer hun. – De fleste av oss har blitt født i krig, og har aldri opplevd fred. Vi kan ikke forandre fortiden, men sammen kan vi forandre fremtiden.

FAKTA OM SØR-SUDAN

- Ble et eget land i 2011
- Areal: 620 000 km²
- Det offisielle språket er engelsk
- Kristendom er landets største religion, men det er også en stor andel muslimer.
- Landet har i overkant av 12 millioner innbyggere
- Har vært borgerkrig siden desember 2013
- En million av innbyggerne har flyktet til Uganda, mange er flyktninger i eget land.

GLOBALAKSJONEN 2018–2019

Globalaksjonen er KFUK-KFUM-bevegelsens årlige solidaritetsaksjon. Midlene går til KFUK og KFUM i andre deler av verden. KFUK-KFUM-speiderne bidrar med en betydelig andel av KFUK-KFUM Globals innsamlede midler gjennom bøsseaksjoner, dugnadsarbeid, julebukk-innsamling, globalløp, markeder og andre kreative aktiviteter. Globalaksjonen i år går til Sør-Sudan KFUK sitt fredsarbeid og arbeid for barn og unge.

BRUK AKTIVITETSBANKEN

Ønsker du å gjennomføre speidermøter med globalt perspektiv? I aktivitetsbanken på kmspeider.no og i ressursbanken på kfuk-kfum-global.no finner du massevis av aktiviteter, andakter, merker og møteforslag som passer globalaksjonen

STØTT GLOBALAKSJONEN

Globalaksjonens VIPPS-nummer: **#12725**

Globalaksjonens kontonummer: **3000.17.16766**

Merk alle innbetalinger med gruppenavn dersom dere vil at vi skal vite hvor pengene kommer fra. Dette gjelder også VIPPS!

TIL GRUPPENE

Det blir ikke sendt ut noen aksjonspakke på forhånd i år. Du kan bestille alt du trenger på www.kmspeider.no/globalaksjonen så får du aksjonspakke tilpasset din gruppes behov. Har du noen spørsmål, ta kontakt med forbundskontoret på 22 99 15 50

> LANDS- STYRET HAR ORDET

KJÆRE SPEIDERLEDER!

I SOMMER HAR DU kanskje vært på landsleir? Kanskje du har hjulpet patruljer til å finne ut hvordan de kan fungere bedre sammen? Kanskje du har hjulpet patruljeførere som sliter med å få med seg de andre, eller motivert noen som skulle på sin første patruljetur alene uten voksne? Kanskje har du jobbet med å få lederfelleskapet i gruppa eller staben til å fungere bedre?

NORSK ROLAND er toptreningen for patruljeførere i Norges KFUK-KFUM-speidere. Der lærer vi at patruljen ikke er i mål før alle i patruljen er på plass, og har med seg det hver og en har ansvar for å få med seg. Det handler om å trene patruljeførerne ikke bare til å følge beskjeder, men til å se hverandre og hverandres behov,

å hjelpe hverandre i mål, og å skape trygge rom og felleskap der de kan få utvikle seg til hele mennesker.

Å VÆRE PATRULJEFØRER eller leder handler ikke bare om å lede de rundt seg. Vel så viktig er det å kunne lede seg selv – å klare å se når man skal sette alt inn på å ta vare på de rundt seg, og når man må sørge for et pusterom til seg selv.

VI HÅPER du har fått bruke sommeren til å samle motivasjon, energi og ideer til et nytt speiderår. Vi håper at lederpatruljen din er flinke til å ta vare på hverandre og gi hverandre rom for både utvikling og til avkobling. Og vi håper at du finner nye måter å sørge for at du selv og de rundt deg opplever at speideren er et

trygt felleskap, der vi har tillit til hverandre, rom for å prøve og lære, og har det gøy sammen.

God ny speiderhøst!

*Speiderhilsen
Gunvor, landssjef, og
Sindre, viselandssjef*

> GENERAL- SEKRETÆRENS HJØRNE

FELLESSKAPETS STYRKE

> Svein Olav Ekvik,
generalsekretær //

EN FLOTT SOMMER er over, og vi kan se tilbake på noen fantastiske dager på Futura i begynnelsen av juli. Jeg kjenner på en stor taknemlighet for alt vi fikk oppleve sammen, og ikke minst for all den tid, kompetanse og engasjement dere som ledere og frivillige gir for fellesskapets beste – for at speiderne og deltakerne skal få en god leiropplevelse.

DET ER FINT å oppleve så mange ledere som virkelig stiller opp når det gjelder, både i planleggingsfasen og under leiren. Underveis kan man være urolige for om vi får på plass nok frivillige, har fordelt oppgavene godt nok, eller om ting er godt nok planlagt. Men når leiruken kommer og det

virkelig gjelder, stiller folk opp og gjør en fantastisk innsats!

TAKK FOR ALLE SMIL og glade ansikter, gode samtaler med ivrige speidere og engasjerte ledere, spennende aktiviteter, deilig sommervær, sene nattetimer, sceneshow for ånd, sjel og kropp, latter og engasjement. En landsleir får frem det beste av det vi driver med konsentrert på en uke. Jeg håper du tar med deg de gode opplevelsene fra landsleiren inn i speiderhøsten. Dere har bidratt til at speidere har fått oppleve landsleir for første gang, vært med patruljen sin på haik, fått nye venner, lært noe nytt, fått oppleve å være inkludert og del av et stort åpent

kristent fellesskap, eller fått kjenne på mestringfølelsen etter å ha blitt utfordret til noe nytt.

I EN TID MED mange sterke fronter, høylytte meninger og en polariserende debatt, tror jeg det er viktigere enn noensinne med organisasjoner som vår, som bringer folk sammen, og setter fellesskapet i fokus. Der ledere, frivillige og andre spiller på lag, og ønsker det beste for hverandre. Der vi får følelsen av å være med på noe som er større enn oss selv. Og med vissheten om at vi alle har noe å bidra med inn i fellesskapet.

VI ER ALLE GUDS BARN

Et medlem av jødenes råd kom og spurte ham: «Gode mester, hva skal jeg gjøre for å få det evige liv?» Men Jesus sa til ham: «Hvorfor kaller du meg god? Bare én er god – det er Gud. Du kjenner budene: Du skal ikke bryte ekteskapet, du skal ikke slå i hjel, du skal ikke stjele, du skal ikke vitne falskt, du skal hedre din far og din mor.»

Han svarte: «Alt dette har jeg holdt fra jeg var ung.» Da Jesus hørte det, sa han: «Det er én ting som mangler deg: Selg alt det du eier, og del pengene ut til de fattige. Da skal du få en skatt i himmelen. Kom så og følg meg!» Mannen ble meget bedrøvet da han hørte det, for han var svært rik.

Da Jesus så det, sa han: «Hvor vanskelig det er for dem som eier mye, å komme inn i Guds rike! Det er lettere for en kamel å gå gjennom et nåløy enn det er for en rik å komme inn i Guds rike.»

«Hvem kan da bli frelst?» sa de som hørte på. Han svarte: «Det som er umulig for mennesker, er mulig for Gud.»

Lukas 18, 18-30 Jesus og den rike unge mannen

VI BER FOR

- Alle de nye som har startet i speideren i høst.
- Globalaksjonen og bidrag til KFUK i Sør-Sudan.
- Forbundets kurs og arrangementer denne høsten.
- Haugaland, Hedmark og Oppland, Helgeland, Nordmøre og Romsdal og Nordre Nordland kretser.

VI TAKKER FOR

- Alle opplevelsene og minnene vi fikk på landsleiren Futura.
- Alle speiderlederne som står på for å skape gode fellesskap for barn og unge.

Vi vet ikke så mye om den rike mannen, annet enn at han neppe var noen hvem som helst. Han var en dypt religiøs mann, som brukte mye krefter på å følge religiøse regler. Nå gikk han altså til Jesus med spørsmål om hva som skal til for å komme til himmelen. Kanskje følte han seg ganske sikker på svaret han ville få, og bare ville at alle andre også skulle høre det? Få en unnskyldning til å fortelle alle sammen hvor flink han var? Han ble sikkert skuffet.

Kameler er forholdsvis omfattende saker. Lange bein, ganske stort hode, stor kropp og to gedigne pukler. På Jesu tid sydde man klær av blant annet kamelhår. Det var sikkert vanskelig nok bare å tre kamelhårstråden gjennom nåløyet, men nå snakket Jesus om å få hele kamelen gjennom! Guds kjærlighet er altså større enn hva noe

menneske kan gjøre seg fortjent til. Men heldigvis slutter ikke fortellingen der. Jesus forteller oss nemlig én ting til. At ingenting er umulig for Gud.

Det er dette som er Jesu budskap til oss. Kamelen er allerede gjennom nåløyet, og vi er alle guds barn. Uten at vi har gjort noe som helst for det, annet enn å bli elsket av gud.

Det betyr ikke at vi ikke skal holde budene, hjelpe de som trenger hjelp, og dele av vår rikdom. Men vi skal gjøre det fordi vi allerede er elsket av gud. Og så er det én grunn til. Menneskene rundt oss er også guds barn, våre søsken. Når gud elsker oss alle, skylder vi å elske hverandre.

Pussekroken er et viktig rituale i enhver roverleir. Foto: Lars T. Røraas.

ROVERLIV PÅ FUTURA

Den første juli starta landsleiren me alle hadde venta på i fire år, men oppbygginga av leiren starta allereie ei veke før. Då samla rundt 80 roverar seg på Lånke og var klar for maurlivet.

TEKST > Arvid Halleland //

MAURVEKA VAR ei innhaldsrik veke med mykje arbeid, men også god tid til å vere sosiale. Me blei delt opp i arbeidslag, og kvart arbeidslag fekk forskjellige oppgåver. Det var ei veke med mange såre musklar men enda meir godt samhold! Kanskje noko av det beste med å vere maur var det å sjå leiren når alle var komne og tenkje at dette har eg vore med å byggje.

DÅ LEIREN STARTA vart eg berre ein vanleg deltakar, men det gjorde ikkje leiren mindre gøy. Særleg når det var så mykje bra opplegg til roverane. Det var både volleyballturnering og rovertrekamp. Rovertrekampen er delt i tre oppgåver. Kunnskapsprøva, den løynde oppgåva, og hinderløypa. På kunnskapsprøva satt me framfor scenen og tenkte, tippa, lo, og koste oss med ein vanskeleg prøve. På den løynde oppgåva skulle me byggje ein paraply, av nokre pinnar, spikrar, ein plastpose og litt fleire materiale. I byrjinga virka dette heilt umogleg, men etter kvart fekk me hjernen i gong og begynte å bygge, mens me lo og diskuterte problem som me støtte på.

PÅ HINDERLØYPA måtte eg kaste inn handkle, men me fekk ein «step-in» og eg hadde inntrykk av at hinderløypa var nøyte planlagt, og at hindera var av ein vanskegrad som ga ei utfordring til deltakarane. Trekamp er ein trufast tradisjon på landsleiren og i år var det veldig stort oppmøte. I tillegg til konkurransane var det roverkro fleire av kveldane, med namn som KROndheim, MexiKRO, KROatia og (F)estland. På (F)estland feira vi roveranes 100 års bursdag, og fekk informasjon om Rovernemndas «tour» som vert kalla «Rovernemndas helt i hundre». I haust skal dei besøkje alle krinsane for å feira Roveranes 100-årsdag!

LIVET SOM ROVER er både innhaldsrikt, og enkelt og greitt gøy. Med mange aktivitetar på både kveldstid og dagtid, men også mykje fritid til å leve det glade leirliv. Landsleir er ein plass kor ein kan få vennar, bygge leir, lære nye ting og vere saman med fleire hundre roverar på noko av det kjekkaste ein speidar kan vere med på.

1 HEIAGJENG: Både tilskodarar og deltakarar hadde det gøy under volleyballturneringa. Foto: Lars T. Røraas.

2 MØTTE VEGGEN: Hinderløypa har lang tradisjon i rovertrekamp. Foto: Håkon Kristoffersen

3 I POSE OG SEKK: Hinderløypa hadde også nokre meir utradisjonelle hinder å by på. Foto: Håkon Kristoffersen

På maurleiren var samarbeidet på topp. Foto: Peder Undheim

BLI MED PÅ ROVERBALL!

Tekst > Ragnhild Wirak // Foto > Lars T. Røraas //

Roverball er spekket med sosiale aktiviteter, finstas og moro. Få med deg rovervenner og meld deg på!

Årets ball arrangeres i Kristiansand. Det blir ein morsom, gøy og sosial helg med mye forskjellig program, som gudstjeneste, festmiddag, dansing og tur. Høydepunktet blir selve ballet med festmiddag og dans i finstasen. Dette er absolutt verdt å få med seg.

 Alle rovere

 16.–18. november

 Vågsbygd kirke, Kristiansand

 390,-

 28. oktober

Ravn fra 5. Hamar ble norgesmestere

120 PATRULJER med nesten 800 speidere fra hele Norge var i juni samlet på Nøtterøy i Vestfold for å kjempe om tittelen Norges beste speidere. Søndag ettermiddag ble vinneren kåret, etter fem ulike delkonkurranser fordelt over to dager. Til slutt var det Ravn fra Hamar som sammenlagt sanket flest poeng fra dommerne.

– **DET VIKTIGSTE** for oss har ikke vært å vinne, men å ha det gøy. Er det ikke gøy, så er det ikke speiding, slo patruljefører Miriam Eline Bergan (14) fast.

Foto: Christian Sangereid

60 år siden Lise sist var på leir

Lise Roll Hansen fra Sørumsand KFUK-KFUM-speidere var på landsleir i Stange i 1958. 60 år senere ble Futura hennes andre landsleir! – Det er veldig mye likt på denne leiren, sammenlignet med leiren i Stange. Vi synger mange av de gamle speidersangene, og de kan jeg fortsatt utenat. Grunnverdiene, som er det viktigste i speideren, er også like ennå.

Etter at Lise ble pensjonist har hun fått tid til å bli aktiv i speideren igjen. Den sprudlende speiderlederen er nå valgt til gruppeleder i Sørumsand KFUK-KFUM-speidere og har planer om å være speider så lenge helsa holder.

Tekst og foto: Astrid Amalie Hetland

Statsministeren besøkte speideren på Norway cup

Norges Speiderforbund og KFUK-KFUM-speidere hadde stand på Norway cup, og fikk besøk av selveste Erna Solberg. På spørsmål om hva hun ville brukt pengene til hvis hun som 16-åring fikk 35000 kroner til fritidsaktiviteter, svarte statsministeren: – Da jeg var 16 år var jeg speiderleder, så det ville gått til det.

Utdeling av hederstegn

PÅ LANDSLEIREN i sommer ble KFUK-KFUM-speidernes hederstegn tildelt flere ledere som har gjort en særlig fortjenstfull innsats i forbundet. Vår høyeste utmerkelse, «Gullkompasset», ble tildelt Inger Skjold Bratli og Berit Øydne Reiersen.

INGER SKJOLD BRATLI ble godkjent som leder i 1977, og har siden lagt ned en stor og mangeårig innsats både lokalt i 3. Eiksmarka 1 KFUK-KFUM-speidere og regionalt. Hun har også bl.a. vært aktiv deltager i patrulje Snøugle som videreutviklet det nye speiderprogrammet.

BERIT ØYDNE REIERSEN ble godkjent som leder i 1989, og har siden gjort en stor innsats både lokalt i Sola 1, Kroken og Gand KFUK-KFUM-speidere og nasjonalt i en rekke utvalg, komiteer og verv. Sist som delegasjonsleder for Norge til verdensjamboreen i Japan i 2015.

I TILLEGG BLE «Sølvkompasset» tildelt Eivind Reiersen for hans mangeårige engasjement og innsats, spesielt i forbindelse med JOTA/JOTI. Vi takker alle for deres store innsats og langvarige engasjement!

I HØST SKAL DET oppnevnes nye medlemmer til hederstegnkomiteen. Ta kontakt med generalsekretær eller sjekk nettsidene for mer informasjon om hvordan du søker.

PATROLJEN VÅK HEISTE FLAGGET TIL TOPPS!

4.–11. AUGUST ble Norsk Roland 132 avholdt på Nordtangen. 25 speidere fra hele landet møtte opp for å delta på forbundets høyeste patruljeførerkurs, og patrulje Våk stakk av med seieren. I løpet av uken ble deltagerene undervist i patruljeledelse, instruksjonsteknikk og planlegging samt speiderkunnskap som pionering og førstehjelp.

– **ÅRETS DELTAGERE** var jevnt over faglig dyktige, så vi valgte å legge vekt på patruljeledelse og samhold, forteller kursleder Eline Marie Grøholt.

– Det var gøy å se deltagerens utvikling i løpet av uken, og jeg er sikker på at årets Rolandkull vil bli gode tilskudd til gruppene sine.

NORSK ROLAND ble også avholdt tidligere samme sommer, på Triangelheimen. Her var det patruljen Falk som ble kåret til vinnere.

Foto: Alvilde Tønnesen

26. NOVEMBER er en mørk minnedag i Norge. På denne dagen i 1942 seilte skipet Donau fra Oslo med 532 jøder om bord. Disse ble sendt direkte til sin død i Auschwitz. Men like mange andre ble reddet fra døden i 1942-43 ved å bli smuglet over grensen til Sverige av Carl Fredriksens transport.

MINNEPARKEN «Dette er et fint sted» i Oslo markerer denne redningsaksjonen. Det er her fredslissyamlingen i Oslo vil finne sted, mandag 26. november kl 18.00. Vi kan sørge over tapet, feire redningen og markere håpet og drømmen om fred som Fredslyset symboliserer!

DEN TRADISJONELLE fredslisgudstjenesten i Hamardomen blir holdt uken før, tirsdag 20. november. Alle detaljer om fredslistransport og -markeringer vil finnes på fredsliset.no og facebooksidene «Fredslyset i Norge».

*Speiderhilsen Ivan Chetwynd, generalsekretær
i St Georgs Gildene i Norge*

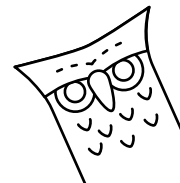
Foto: Peach Norman Owen

FREDSLYS PÅ EN MØRK DAG

QUIZ

FRISK OPP DINE SPEIDERKUNNSKAPER MED LEDERFORUMS SPEIDERQUIZ!

Sitter kunnskapene du har tilegnet deg i speidertiden fremdeles i, eller har du huller som bør fylles? I hver utgave av Lederforum kan du teste dine kunnskaper i tre typiske speiderkategorier, samt fire ekspertnøtter. Hva blir ditt resultat?

VERDEN

1. Hvilken elv er verdens lengste?
2. Hva heter hovedstaden i Peru?
3. Hvor arrangeres neste års Verdensjamboree?
4. Hvilket land handler Globalaksjonen 2018–2019 om?

FREDSPRIS

5. Hvor deles Nobels fredspris ut?
6. Hvor deles alle de andre Nobel-prisene ut?
7. Hvem ble i 2014 den yngste som har fått Nobels fredspris?
8. Hvilken organisasjon vant fredsprisen i fjor?

POLITIKK

9. Hvor ligger FNs hovedkvarter?
10. Hvem er statsminister i Storbritannia?
11. Hva kalles den internasjonale klimaavtalen som ble signert i 2015?
12. Hvilket TV-program er president Trump kjent for å ha ledet?

EKSPERTNØTTER

13. I hvilken by har både YWCA, YMCA og WOSM sine hovedkvarter?
14. Hvilket land har flest farger i flagget sitt?
15. Hvilket land regnes som verdens yngste land?
16. Da Jesus ble spurt «hvilket bud er det største», hva svarte han?

RESULTAT

- 1–5 RETTE:** Du bør nok lese Speiderhåndboka om igjen.
- 6–10 RETTE:** Bra. Meld deg på Norsk Roland, så får du enda flere poeng neste gang!
- 11–14 RETTE:** Du er en framtidig landssjef.
- 15–16 RETTE:** Selv Lord Baden-Powell ville ha nikket anerkjennende.

Svar: 1) Nilen, 2) Lima, 3) West Virginia, USA, 4) Sør-Sudan, 5) Oslo, 6) Stockholm, 7) Malala Yousafzai, 8) ICAN, den internasjonale kampanjen for forbud mot atomvåpen, 9) New York, 10) Theresa May, 11) Parisavtalen, 12) The Apprentice, 13) Genève, Sveits, 14) Sør-Afrika (6 farger), 15) Sør-Sudan, 16) «Du skal elske Herren din Gud av hele ditt hjerte og av hele din sjel og av all din forstand. Dette er det største og første bud. Men et annet er like stort: Du skal elske din neste som deg selv» (Mat. 22, 37-40).

#metoo – også her?

MARIA GRAN

Inderøy

KFUK-KFUM-speidere

ET BEGREP vi har blitt godt kjent med det siste året er «MeToo». I nyheter, blant kjendiser og på arbeidsplassen har denne bevegelsen mot seksuell trakassering vært i fokus. På landsleiren ble dette temaet tatt opp på et kortkurs under tittelen «#metoo – også her?».

KORTKURSET SATTE søkelys på hva MeToo-kampanjen er, hvorfor den er nødvendig, og hvordan den er relevant i speideren. I en organisasjon som fremmer ung ledelse er det utrolig viktig å ta vare på morgendagens ledere og ressurspersoner. For å få til dette må vi være oppmerksomme på grenseoverskridende adferd – kanskje også i oss selv. På kortkurset diskuterte vi gråsonesaker som mange av oss kjenner igjen fra speiderarbeid. Hva ville du gjort om en leder på 50 sa «lille venn» til et stabsmedlem på 20 som prøver å gjøre jobben sin?

I MINE 11 ÅR i speideren har jeg opplevd mye bra. Jeg har reist på leirer i inn- og utland, møtt nye mennesker, tatt ansvar og vært et forbilde og en leder for andre. Som ei jente på 1,65m har jeg møtt mange utfordringer; jeg vil aldri være den sterkeste, lengste eller høyeste. Likevel har jeg fått mulighet til å delta, lede, og vise hva jeg kan. Jeg føler meg heldig som har fått utfolde meg og vokse gjennom speideren. For jeg vet at ikke alle har hatt de samme erfaringene som meg.

SPEIDEREN ER en organisasjon full av frivillige, og disse må vi ta vare på; spesielt det stabsmedlemmet på 20 som blir snakket ned til av en eldre leder. Vi er alle like viktige, og vi må jobbe med hverandre – ikke mot hverandre. Det er ikke bestandig enkelt å si fra når man havner i en slik situasjon, og derfor har vi alle ansvar for å følge med om noe sånt skjer.

DET ER LETT å tenke at grenseoverskridende adferd bare finner sted mellom voksne ledere og yngre speidere, men også rovere har et stort ansvar her. Jeg er medlem av et lite roverlag hvor vi trives godt sammen både i og utenom speideren. Vi kjenner hverandre så godt at vi tør å si fra om noe ikke er rett. Jeg håper det er slik i andre roverlag også, men vet at når mange ungdommer samles kan det oppstå situasjoner hvor noen ikke føler seg vel. Rovere – ta vare på hverandre og snakk sammen, ingen vil miste medlemmer fordi noen ikke føler seg trygge.

DETTE STEMMER OGSÅ for resten av speideren. Det er ikke alle som tør å si fra når noe har hendt, og vi på passe på disse også. Om man er 16 eller 60 er man en verdifull ressurs i speideren, og målet må være at ingen skal slutte i speideren fordi man ikke blir behandlet bra av sine medmennesker. Tenk over hva du selv sier og ta vare på de rundt deg, så vi kan fortsette å utvikle sterke, unge ledere.

Hva ville du gjort om en leder på 50 sa «lille venn» til et stabsmedlem på 20 som prøver å gjøre jobben sin?

Makalaust inkluderende

I over 20 år har «De Makalause» i Brønnøysund drevet speiderarbeid for de med forskjellige funksjonsnedsettelse. Det har vært viktig for de som er med i patruljen, men har også satt spor i hele lokalsamfunnet.

VI MØTER «De makalause» på Futura, hvor de holder til sammen med resten av gruppa fra Brønnøysund KFUK-KFUM-speidere. Bare noen uker tidligere er de blitt tildelt Nordland fylkeskommunes pris «Døråpneren» for sitt arbeid.

– I stedet for å bruke «disabled» pleier vi å si «different abled», forteller Kirsten Østergård, som har vært leder i «De Makalause» fra starten av.

I begrunnelsen for pristildelingen ble det vektlagt at «De Makalause» ikke bare gjør speideren tilgjengelig for alle, men at de også ufarliggjør og normaliserer kontakt med folk som er annerledes for samfunnet utenfor gruppa. De er en selvfølgelig del av Brønnøyspeiderne, og er med på alle felles-turer og arrangementer:

– De fleste makalause passer fint inn sammen med speiderne fram til roveralder, fortsetter Kirsten. – For oss er det viktig å integrere de makalause i den vanlige speidergruppa og speiderarrangementer så langt det går.

På den måten blir de andre speiderne i Brønnøysund vant til å forholde seg til mennesker med funksjonsnedsettelse og

utviklingshemninger. Mange av speiderne i Brønnøysund har tatt helseutdannelse senere i livet, og det tror Kirsten ikke er en tilfeldighet.

EN UVANLIG ENGASJERT SPEIDERPATRULJE

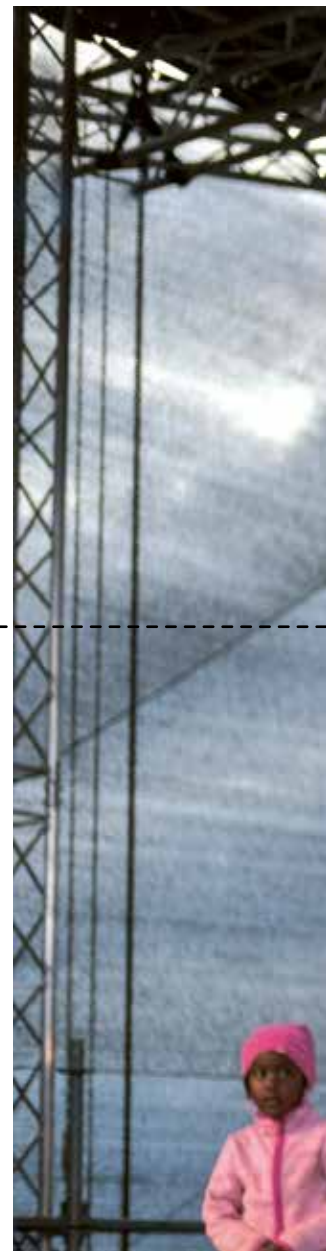
På speidermøtene sine gjør «De makalause» som de fleste andre speidere. For eksempel tar de ofte merker.

– Noen ganger tar vi stifinnermerker, andre ganger oppdagermerker eller rovermerker, forteller Kirsten, som plukker ut merker fra ulike arbeidsgrener som passer for patruljen. – Alle ledere har vel opplevd speidere som ikke orker å gjøre det de skal. Slik er det ikke med

Kirsten Østergård (t.h.) har vært speiderleder for De Makalause i 20 år.

TEKST > Johanne Bakken Moe //
FOTO > Marcus H Langnes & Audun Berdal //

De Makalause optrådte på hovedscenen flere ganger i løpet av landsleiren Futura.

«De makalause». Her tas det meste imot med åpne armer. Med riktig tilrettelegging så går det meste. Forrige speidermøte var de for eksempel på kanotur.

– Også synger vi, og jeg er ganske flink til å danse, skyter Maria Reinfjord inn. Hun har vært patruljefører for «De Makalause» i 20 år. De opptre stadig på leir, og tidligere har de hatt konserter hvor de samler inn penger til vennskapsspeidergruppene sine i Burundi, Sri Lanka og Russland.

– Vi samler inn penger til Sri Lanka og Burundi for speidere som er

funksjonshemmet, sånn at de kan dra på leir, forteller Maria. Prispengene fra «Døråpnerprisen» brukte de på at to makalause speidere fra Sri Lanka kunne bli med på landsleir.

BLIR FLERE

Brønnøysund var den første gruppa i Norge som fikk makalause speidere, men i det siste har det blitt flere grupper rundt omkring. Kirsti håper makalause speidere kan bli en egen arbeidsgrein innen speiding slik som stifinnere, oppdagere, vandrere og rovere er i dag.

– De makalause er verken oppdagere eller rovere. Når jeg melder oss på leir så ser det

ut som om jeg melder på en hel tropp med ledere. Det burde heller være en egen kategori for makalause, forteller hun. Dersom noen tenker på å starte opp en makalaus speiderpatrulje i sin tropp svarer Kirsten gjerne på spørsmål.

– Det viktigste er å tenke enkelt, anbefaler hun. – Alle kan få til noe. Hvis man blir for opptatt av hindrene blir det vanskelig å se alt man kan få til!

Til skogs med 700 potensielle speidere!

I løpet av mai og juni inviterte Åssiden KFUK-KFUM-speidere i Drammen over 700 skolebarn til speiderdager på gruppas hytte, Speiderly.

TEKST OG FOTO > Magnus Heltne //

GRUPPEASSISTENT I ÅSSIDEN, Runar Jakobsen var initiativtaker til prosjektet og ledet de 13 turene til hytta.

– Vi tenkte dette kunne være en fin måte å nå ut til barna i området på, og samtidig gi noe tilbake til lokalsamfunnet, forteller Runar. Han tok kontakt med skolene i nærområdet. – De var positive til ideen, og vi fikk med oss skoleklasser fra første til sjuende klasse fra flere skoler. Skoleklassene gikk selv den korte veien fra parkeringsplassen opp til hytta der de ble møtt av Runar. I løpet av timene de var der fikk de prøve seg på forskjellige aktiviteter som knuter, pil og bue, natursti, zip-line og pølsegrilling.

ÅSSIDEN HAR VÆRT FLINKE til å søke støtte fra forskjellige støtteordninger, og det bærer aktivitetstilbudet preg av.

– Vi har fått støtte fra kommunen til å lage aktiviteter rundt hytta, og i tillegg til zip-line og grillhytte har vi nå frisbeegolf, natursti og lekeutstyr. Nylig fikk vi også badebrygge.

REPRESENTANTER FRA den lokale Jeger- og Fiskeforeningen stilte villig opp, så de eldste skoleklassene begynte dagen med å prøve fiskelykken, til stor glede for de oppmøtte skolebarna.

– Barna har gledet seg til å gå på tur, og de har kost seg veldig ute i skogen. Det har vært et flott avbrett fra skolehverdagen, sier en av lærerne fra Åssiden skole.

Tredjeklassingene Arina og Alexandra er enige, og skyter inn at zip-linen var det morsomste.

– Jeg har aldri prøvd det før, men det var kjempemorsomt!

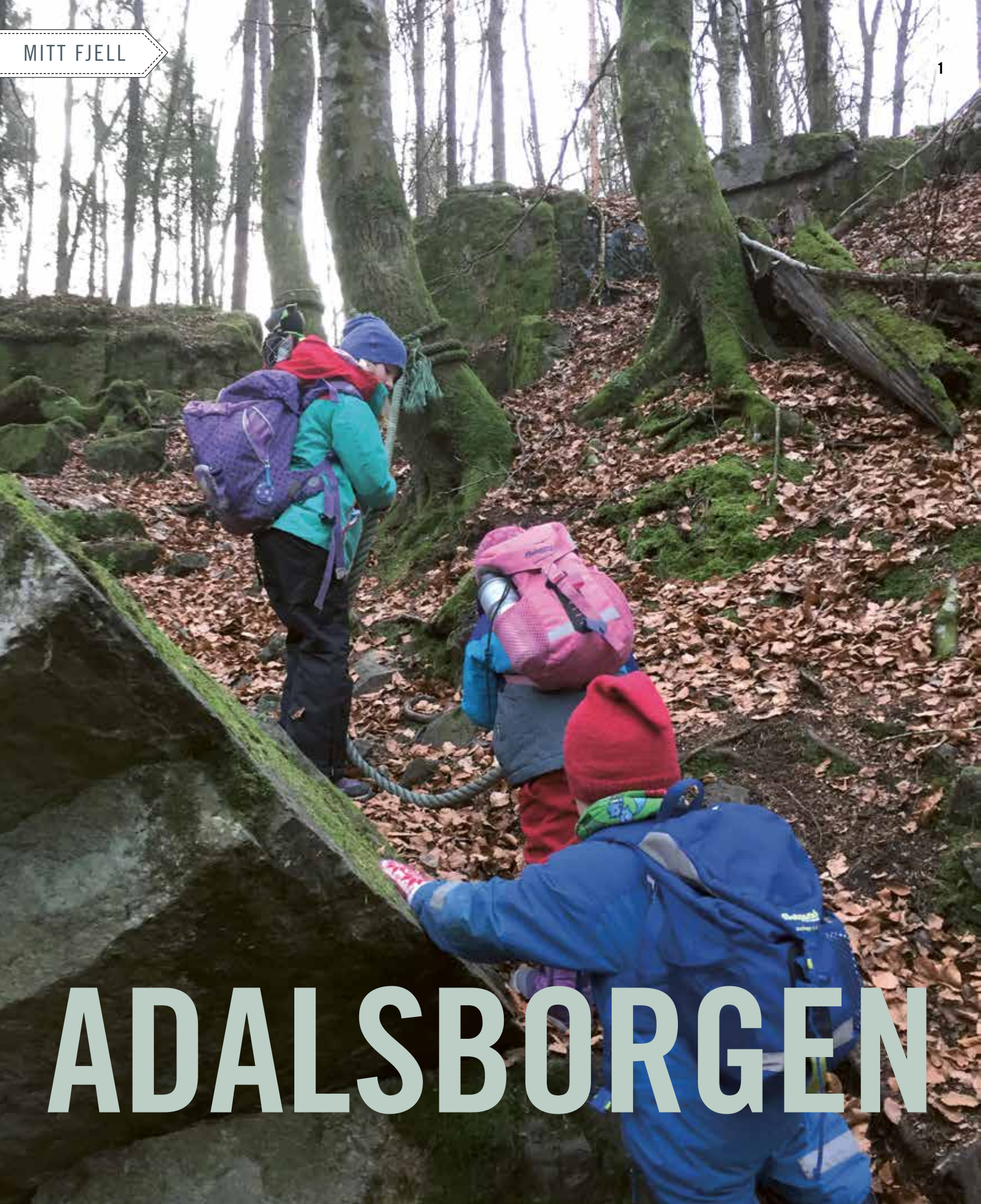
Speidergruppa har lagt en lang rekke aktiviteter i området rundt speiderhytta.

Runar Jakobsen lærer bort knuter på trappa til Speiderly.

Zip-line er populært blant barna, og er blitt finansiert gjennom å søke forskjellige støtteordninger.

ADALSBJØRGEN

TEKST OG FOTO >
Bente Pernilla Høye //

JEG ER IKKE KJENT for å være det beste turfølget når høydemetre skal telles. Hverken med eller uten ski. Det skal ikke stå på at ingen har prøvd. Jeg har blitt desperat lokka med en stripe kvikklunsi per høydemeter, og standardfrasen «kom igjen nå da, Bente. Det er verdt det når du kommer til toppen!»

Det tror jeg hva jeg vil om.

FOR ALL DEL; utsikt er flott, det. Men ingen ser noe til utsikten når øya er dekket av svette-tårer, og jeg veit bare ikke om den er verdt blodsmak i munnen og gnagsår på hæla. Jeg har også nok selvinnsikt til å se at jeg neppe hadde hatt nok energi til å nyte den dersom jeg mot formodning hadde nådd den toppen. Dessuten er det helt sikkert tåke når vi kommer opp.

DERFOR ER DET veldig greit å være familie-speiderleder. Til tross for at førskolebarn tidvis kan se ut til å ha et uendelig reservoar av kaosenergi, så har jeg et forsprang hva skrittlengde og høydemeter angår. Dermed kan jeg slippe unna med småturer i lavere terreng. En av turene vi i Skoppum KFUK-KFUM-speidere kommer tilbake til er klatreturen opp til Adalsborgen, Skoppums høyeste topp.

ADALSBORGEN ER navnet på en gammel bygdeborg – én av 54 bygdeborger i Vestfold. Bygdeborgene var i bruk fra slutten av yngre bronsealder, cirka 800 år før Kristus, og fram til slutten av folkevandringstida, omtrent 600 år etter Kristus.

DET LETTER ALLTID turen å ha noen saftige historier å fortelle på vei opp, og de 55 høydemeterne opp til toppen (som ruver hele 108 meter over havet) tar som regel mye lengre tid enn en skulle tru, fordi store steiner, mose og krokete trær innbyr til sverd kamper og bygdefeider. Plassens spennende historie fungerer som en katalysator for lek og fantasi.

FRA UNDERGANGEN under riksvei 19 og opp til toppunktet er det omtrent 700 meter å gå.

1: **KNEIK:** Deler av turen er bratt, men med tau å holde seg i går det bra selv for de minste.

2 **BEVER:** Selv om turen er kort og fjellet er lavt er turen til Adalsborgen full av opplevelser!

3 **SKJERMET:** Ikke dumt å ha litt ly fra svære trær når vi tenner bål.

4 **HISTORIE:** Omveien om ulvestua gir enda en opplevelse på vei ned.

Noen partier er litt bratte, men heldigvis er det tilrettelagt med tau å holde i på de bratteste partiene. Noen steder har tauet gitt helt opp. Det gjør det nesten enda bedre.

I BRONSEALDEREN var det visstnok lite skau i området, og kystlinja var mye nærmere. Da er det lett å forestille seg hvordan borgen som troner over flatmarka rundt har vært litt av et maktsentrum. Her hadde de full kontroll på alt som skjedde i området.

SIDEN DET har Borgåsen grodd igjen og utsikten er ikke mye å snakke om. Men den eventyrlystne kan leke rundt i fjellsprekke opp i borgen, dessuten pleier speiderne mine å være enda mer kvikklunsi enn meg på dette tidspunktet. Og det er ikke så dumt å ha litt ly fra svære trær når vi tenner bål.

NÅR VI SKAL NED igjen, tar vi gjerne en liten omvei. Gjemt nedenfor Adalsborgen finner du nemlig en såkalt Ulvestue. En Ulvestue er ei felle for å fange rovdyr. Den som hører

til Adalsborgen har antagelig vært nesten fire meter dyp. På en stakk over fella ble en gårdshund bundet fast. Den skulle bjeffe for å tilkalle oppmerksomhet. Ulvestua var dekket av et tynt lag med kvist og halm. God halm som lukta sau. Så kom ulven for å forsyne seg av gårdshunden. Ulven falt i fella, og hunden levde videre.

DET ER GØY å leke ulv rundt ulvestua, men når solen står lavere på himmelen blir skyggene lange og skumle, og da er det som regel greit å komme seg hjem igjen. Det kan jo tross alt hende at det er ulv igjen på Skoppum fremdeles. En veit aldri.

Men turen er alltid like fin, om det var tåke eller ei.

**MITT
FJELL**

I hver utgave av Lederforum skriver en leder i KFUK-KFUM-speiderne om sitt fjell eller sin favorittplass.

Foto: Peach Norman Owen

Eventyr utland London

Opplev det internasjonale speidersenteret Pax Lodge, og møt speidere fra hele verden!

I 2019 arrangerer vi tur til London for både gutter og jenter. Denne turen er for aktive speidere som ønsker å lære mer om internasjonal speiding. Vi skal dra på det internasjonale speidersenteret Pax Lodge, være med på et lokalt speidermøte, dra på musikal, fotballkamp, marked og oppleve mye annet av det London har å by på. All overnatting vil skje på KFUK-hjemmet.

Vi ønsker at turen skal være en gulrot eller en belønning til en speider som bidrar på en positiv måte til speiderarbeidet i gruppa.

Det er begrenset antall deltakerplasser, og hver gruppe kan i hovedsak ikke sende flere enn to speidere. Du finner søknadsskjema i arrangementskalenderen på nettsiden.

Født '05-'03.

14.-19. februar 2019.

London.

5000,- + reise.

Innen 29. oktober.

Globalaksjonen

Lag deres egen innsamlingsaksjon og bidra til Sør-Sudan KFUK sitt arbeid for fred, likestilling og utvikling.

Det blir ikke sendt ut noen aksjonspakke på forhånd i år – bestill alt du trenger på www.kmspeider.no/globalaksjonen. Har du noen spørsmål, ta kontakt med forbundskontoret på 22 99 15 50.

KURS OG ARRANGEMENTER HØSTEN OG VINTEREN 2018–2019

- 14.–16.9. TRÅKK**
Arrangeres lokalt. Merker selges i speiderbutikken.
- 14.–16.9. ROVERFEMKAMP**
Sandnes. Født i '02-'93.
- 15.9 GLOBALAKSJONEN 2018–2019 STARTER**
Bestill aksjonspakke på kmspeider.no/globalaksjonen
- 20.–23.9. PÅ BAR BAKKE**
Rakkestad, Østfold. Ledere over 18 år.
- 21.–23.9. PEFFTIVAL**
Nordtangen. Født '03 og eldre. Påmelding innen 26. august.
- 19.–21.10. JOTA-JOTI**
For alle. Registrering på jotajoti.no. Merker selges i speiderbutikken.
- 2.–4.11. VEILEDERKURS**
Nordtangen. Født i '02-'93. Påmelding innen 7. oktober.
- 10.11. ESG-DAGEN**
Lokalt. Gjennomfør et patroljemøte fra et europeisk land. Programmaterieell kommer på kmspeider.no
- 16.–18.11. ROVERBALL**
Kristiansand. Født i '02-'93. Påmelding innen 22. oktober.
- 25.–27.1. KURSHOLDERKURS**
Oslo. For kursholdere på krets- og nasjonalt nivå.
- 8.–10.2. ROVERKONGRESS**
Asker. Født i '03-'94. Påmelding innen 6. januar.
- 14.–19.2. EVENTYR UTLAND LONDON**
London. Gutter og jenter født i '05-'03. Søknadsfrist 29. oktober. Pris 5 000 kr + reise.
- 21.–24.2. EVENTYR SVALBARD**
Svalbard. Rovere og ledere 17 år og eldre. Påmelding innen 30. september.
- 22.2. VERDENSTENKEDAGEN**
Lokalt. Programmaterieell finnes på worldthinkingday.org.
- 1.–3.3. VINTERTRÅKK**
Lokalt. Dra på vintertur med patroljen. Se hefte for Vintertråkk i arrangementskalenderen på nett.

Se også arrangementskalenderen på kmspeider.no.